GOVERN
ILLES
BALEARS

Document: Acta
Emissor: SCCA/JCC
Ref.: Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic

Acta de la segona sessió ordinària de la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic del Govern de les Illes Balears

Identificació de la sessió

Núm.: 1/2022
Caràcter: ordinari
Data: 3 de març de 2022
Horari: 11:00 h
Lloc: seu de la presidència, Consolat de Mar

Assistents

Sra. Francina Armengol, presidenta del Govern de les Illes Balears, en qualitat de presidenta de la Comissió
Sr. Juan Pedro Yllanes, vicepresident i conseller de Transició Energètica i Sectors Productius, en qualitat de vicepresident de la Comissió

Vocals:
Sra. Patricia Gómez, consellera de Salut i Consum
Sra. Mae de la Concha, consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació
Sr. Josep Marí, conseller de Mobilitat i Habitatge
Sr. José Guillermo Malagrava, director general d'Energia i Canvi Climàtic
Sr. Ferran Rosa, director gerent de l'Institut Balear de l'Energia
Sr. Antoni Morro, director general de Política Industrial
Sra. Isabel Castro, directora general de Coordinació, Relacions amb el Parlament, Drets i Diversitat
Sr. Joan Ignasi Morey, director general de Pressuposts
Sr. Manel Porras, DG de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular
Sr. Francesc Ramis, director general de Transport Marítim i Aeri

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

Sra. Maria Magdalena Pons, directora general de Territori i Paisatge
Sra. Juana Maria Garau, directora general de Recursos Hídrics
Sr. Antoni Morante, director general de Planificació, Ordenació i Centres
Sr. Pep Lluís Pons, director general de Política Universitària i Recerca
Sr. José Carlos Cerro, cap del servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, com a secretari

Absents

S'han excusat d'assistir-hi:
Sr. Iago Negueruela, Conseller de model Econòmic, Turisme i Treball
Sr. Martí March, Conseller d'Educació i Formació Professional
Sr. Miquel Mir, Conseller de Medi Ambient i Territori
Sra. Rosana Morillo, directora general de Turisme
Sr. Llorenç Pou, director general de Model Econòmic i Ocupació
Sr. Fernando Fernández, director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural
Sr. Joan Mercant, director general de Pesca i Medi Marí
Sr. Jaime Barceló, director general d'Emergències i Interior
Sr. Jaume Mateu, director general de Mobilitat i Transport Terrestre
Sr. Llorenç Mas, director general d'Espais Naturals i Biodiversitat
Sr. Sebastià Sansó, director general de Residus i Educació Ambiental
Sr. Eduardo Zúñiga, director general d'Innovació
Sra. Maria Antònia Font, directora general de Salut Pública i Participació
Sra. Amanda Fernández, directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa
Sr. Josep Lluís Pons, director general de Política Universitària i Recerca

Ordre del dia

1. Pla d'Autoconsum
2. Torn obert de paraules

Desenvolupament de la sessió

La presidenta obr la sessió a les 11:10h, recorda que es tracta de la tercera sessió de la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic.
Agraeix els esforços que s'estan fent en aquests moments tan difícils, tant per la crisi del COVID com ara per la crisi deguda a la guerra a Ucraïna.
Aprofita també per recordar els avenços que aquest Govern ha aconseguit en la transició ecològica. Ja des de l'acord de governabilitat de 2015 s'establia una agenda de transició important, que va ser totalment innovadora, i avançada al seu temps. Si bé hi va haver molta oposició contra aquestes mesures el temps ha demostrat que el Govern anava en la direcció correcta, i les polítiques espanyoles i europees van evolucionant en el mateix sentit. Són exemples la Llei de residus, o

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

la llei de canvi climàtic i transició energètica. Es criticava dient que no estàvem preparats per a iniciatives com regular els envasos d'un sol ús, o la restricció dels vehicles en funció del combustible, però hem aconseguit de demostrar que sí era viable i necessari.
En aquesta Comissió Interdepartamental es presenta, com a exemple, un pla ambiciós per a la reconversió de la pròpia administració de la comunitat autònoma, com a entitat que ha de donar exemple.
Hi ha moltes conselleries que s'han implicat molt en millorar la seva eficiència energètica i en aconseguir una adequada penetració d'energies renovables.
Dóna especial agraïment al director general d'Energia i Canvi Climàtic, sr. José Guillermo Malagrava, i al director gerent de l'Institut Balear de l'Energia, sr. Ferran Rosa.
En aquesta comissió es presenta un important pla de reconversió energètica de la CAIB per una inversió total de 90 M€.

La sra. Presidenta dóna la paraula al vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, sr. Juan Pedro Yllanes.

El sr. Yllanes expressa la preocupació del Govern per l'actual preu de l'energia, que se'n va a valors de 300 € el Mwh, amb perspectiva d'anar creixent degut a la situació geopolítica actual. Aquest preu genera una situació social i econòmica complicada, per a moltes famílies i per a moltes empreses. La inversió en energies renovables i en l'autoconsum es presenta ara com la principal eina que disposen les societats per millorar la seva resiliència energètica davant d'aquests conflictes. Així ho ha entès la ciutadania balear, que s'ha implicat en aquest canvi i ha reaccionat molt bé davant les ajudes que està gestionant la direcció general d'Energia i Canvi Climàtic.

El sr. Yllanes dóna la paraula al director general d'Energia i Canvi Climàtic, sr. José Guillermo Malagrava Rigo, que comença explicant el primer punt de l'ordre del dia:
El Pla d'Autoconsum de la CAIB és un pla global on cada centre de cost o cada conselleria ha aportat la seva gestió. Totes les conselleries faran un esforç en eficiència energètica i instal·lació d'energies renovables.
Avui en dia, més que mai, es veu que econòmicament és una inversió molt rendible i, a més, amb la situació geopolítica actual, és una necessitat.
Des de la conselleria de transició energètica es vol agrair especialment l'esforç que faran totes les conselleries i en especial a aquelles que s'han implicat un poc més.
El punt de partida és que per a l'any 2020 el subministrament d'energia renovable per autoconsum de la CAIB és únicament d'un 1.8% tot i els esforços que s'han fet en els darrers anys. Això significa que, al ritme actual, per a l'any 2030 únicament es consumiria un 7.2 % d'energia renovable d'autoconsum. Els objectius que es marquen des d'Europa són un 20% per a l'any 2020 i un 32 % per a l'any 2030 per a les administracions públiques.

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

Per tant, era necessari un punt d'inflexió, que és el que suposa aquest Pla d'Autoconsum que estableix que per a l'any 2027 s'hauran invertit 90 M€, s'haurà arribat a una capacitat de generació renovable de 60 MW, s'estalviaran 52 mil tones de CO2 anuals i suposarà un estalvi de 13 M€ anuals.
Ara que es veu que el preu de l'energia puja indefinidament aquest estalvi pot ser molt superior.
Això suposa que s'arribarà a un 34.4 % d'autoconsum, és a dir, 83 Mwh. Aquest 34.4% també dependrà dels esforços que es facin en l'eficiència energètica i del que pugui créixer la pròpia CAIB.

On s'ubicaran aquestes instal·lacions d'autoconsum? S'ha estudiat allà on sigui viable i econòmicament favorable. Hi ha quatre tipus d'instal·lacions on serà adient, sent les més importants les basses flotants, on s'instal·laran fins a 28 MW. La instal·lació suposarà l'ocupació parcial de les basses, sempre deixant que hi hagi superfície d'aigua lliure on les aus puguin beure i tenint en compte les èpoques de l'any en què aquestes basses estiguin més buides.
En aparcaments s'instal·laran un 20% del total, amb 12.2 MW. Hi ha aparcaments on no es poden instal·lar plaques per temes urbanístics, com a exemple a Sóller.
Una altra superfície important seria als EDAR, que ja hi ha molts on s'ha instal·lat, però n'hi haurà més.
A cobertes d'edificis també s'instal·laran moltes, suposant 11 MW.
I al sòl s'instal·laran 8.6 MW, sempre tenint en compte aspectes paisatgístics i minimitzant el consum del territori.
Quant a l'àrea d'actuació es presenta a continuació cóm es distribueix la potència a instal·lar cóm la inversió.
La potència màxima serà instal·lada a les basses de regadiu (46%, 27.8 MW), a aparcaments de l'IBSALUT (23%, 13.8 MW), seguit de ABAQUA (8%, 4.9 MW) i centres educatius (5%, 2.8 MW), i la resta a edificis de l'administració i els seus aparcaments. Gran part de la inversió serà a aparcaments d'hospitals, si bé aquests tindran com a principal avantatge que estan situats vora centres molt consumidors d'energia i a menys de 500 metres, per la qual cosa es consideraran autoconsum pur.
La inversió a les basses és inicialment menor, però el fet de situar-se a més de 500 metres dels centres consumidors fa que no se puguin considerar estrictament com a autoconsum i que s'hagin de pagar els peatges de connexió a xarxa. Això fa que el temps d'amortització sigui major.
Per altra banda s'està revisant tot el cicle de l'aigua al nou pla hidrològic, i s'ubicaran instal·lacions fotovoltaiques a instal·lacions d'ABAQUA on encara hi hagi espai.
Estratègicament s'estaran instal·lant punts de generació a indrets on s'han de menester serveis essencials, com els centres de salut, el del cicle de l'aigua o els centres educatius. Finalment s'instal·laran també a sobre d'edificis d'oficines de la CAIB.
S'ha establert un cronograma entre el moment actual i l'any 2026, durant el qual es duran a terme fins a un total de 165 instal·lacions. Hi ha vàries que ja estan en

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

marxa, com poden ser l'hospital de Manacor, o la SFM. D'acord amb aquest cronograma s'ha establert un pla d'inversió anual.
Es presenta la inversió anual i l'estalvi anual.
Es passarà dels 4.8 MW actuals als 66,5 MW a finals de l'any 2026. D'acord amb les instal·lacions actuals això suposarà un 35% de l'energia necessària, si bé és possible que hi hagi centres nous amb criteris d'eficiència actuals que facin revisar aquests càlculs.
Es presenta també l'estudi d'amortització. Aquest estudi indica que a partir del 2026 la inversió suposarà benefici net.
A continuació es parla de les fonts de finançament: els primers 20 M€ provindrien dels Next Generation, mentre que una part prové de la inversió obligada d'acord amb el contracte de subministrament elèctric. Hi hauria una inversió pròpia de la CAIB DE 15 M€, que estarien coordinats amb sistemes d'inversió repartits, on part seran directes del centre de cost i part serà de l'IBE a través també del Fons Illes...
Com a exemple hi ha l'hospital de Manacor, on la inversió la durà a terme l'IBE, però el benefici l'aprofitarà el propi hospital com a autoconsum pel fet d'estar a menys de 500 metres. En el cas de les basses de regadiu que, com hem dit, no tenen instal·lacions de la pròpia CAIB a menys de 500 metres, la inversió la farà l'IBE, i després haurà de comercialitzar l'energia generada.
En total s'està parlant d'una inversió de 91 M€. A partir de l'any 2026 hi hauria un benefici anual de 13 M€.

A continuació la Presidenta obr el torn d'intervencions respecte del pla a la resta de vocals.

La consellera de Salut, la sra. Patrícia Gómez, agraeix la feina feta i vol remarcar que comença a haver-hi una sensibilitat de part de la societat en general, però sobretot des de la conselleria de Salut que disposa de grans centres molt consumidors.
Vol aprofitar, a més, per comunicar que hi haurà un grup de joves que, com a part pràctica dels seus estudis d'enginyeria, han de fer un estudi que pretén avaluar l'eficiència energètica dels edificis de l'IBSALUT. Aquesta informació es posarà a disponibilitat de la direcció general d'Energia i Canvi Climàtic per tal que en pugui fer ús.

El conseller de Mobilitat i Habitatge, el sr. Josep Marí, destaca que s'ha fet un càlcul molt adient per tal d'instal·lar les plaques fotovoltaiques sobre les basses o sobre els terrats, que a més s'aprofitaran adequadament els fons europeus.
Comenta, a més, que a mobilitat hi ha un projecte important d'instal·lació de plaques fotovoltaiques per tal de subministrar el 30% de tot el consum que ha de menester la SFM. Entén, en tot cas, que el pla d'autoconsum que s'ha presentat inclou aquesta inversió, doncs s'ha estat parlant freqüentment del projecte amb la direcció general d'Energia i Canvi Climàtic.

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

La consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació, sra. Mae de la Concha, demana si la recuperació de la inversió que es presenta es refereix únicament als 15 M€ de fons propis de la CAIB, i no als 91 M€ del total, vists els càlculs. Doncs veu que realment la recuperació del total serà a més llarg termini.
La conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, ja disposa de varis projectes en definició, uns més elaborats i d'altres menys. Aquests es duran a terme amb fons propis de la conselleria, si bé seria convenient que la direcció general d'Energia i Canvi Climàtic pogués donar suport a l'hora d'aconseguir altres tipus de finançament.

El sr. Jose Guillermo Malagrava comença a donar resposta a les qüestions plantejades:

Comenta que és molt interessant el que es proposa des de la conselleria de Salut sobre l'estudi d'eficiència energètica i posa a disposició la direcció general per tal de poder col·laborar.
Comenta, a més, que hi haurà un segon Pla sobre Mobilitat Elèctrica de la CAIB i punts de càrrega, i hi haurà un altre sobre lluminàries dels edificis de la CAIB.

Dins del pla que s'ha presentat ja estan integrats tots els projectes que han estat definits per, o amb, els centres de cost, com el de la SFM. Vol recordar, a més, que els projectes que es vulguin fer per part dels centres de cost amb fons propis i que s'hagin iniciat més enllà de juny de 2021 poden demanar cofinançament del fons Next Generation. Aquest tipus de fons implicarà fer una inversió inicial mentre l'ajuda es rebrà més tard. De totes maneres, per a qualsevol dubte que hi hagi sobre el cofinançament d'aquest tipus de fons la direcció general d'Energia i Canvi Climàtic pot donar suport.

Quant al temps d'amortització presentat és efectivament per als 15 M€ dels fons propis. és cert que la inversió a les basses tindrà uns temps d'amortització que podria ser millor. Però això es deu a què no serà estrictament un autoconsum i s'hauran de pagar els peatges corresponents.

La setmana pròxima hi haurà una licitació d'uns 40 projectes. Per als següents s'haurà d'anar definint cada finançament, si a través de fons propis o a través de l'IBE...

El director general de Pressuposts, sr. Joan Ignasi Morey, dona l'enhorabona per la presentació i destaca que és un projecte rendible social i econòmicament. Hi ha un dubte: quant al tema dels peatges per l'abocament a xarxa no havia d'haver-hi un canvi normatiu?

El sr. Malagrava respon que hi ha una intenció de l'Estat de canviar la normativa sobre els 500 metres de distància màxima per a l'autoconsum, com ara ho tenen a

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

d'altres estats d'Europa, com França o Portugal, que contemplen fins a 2000 metres. Però hores d'ara s'han de fer els càlculs amb la situació actual.
Des de Illes Balears s'ha demanat al ministeri que Balears sigui un punt de proves per considerar distàncies superiors. Ex. l'hospital Inca està a més de 500 metres de la bassa de regadiu (537 metres).
En tot cas és millor que l'energia creada es pugui consumir a prop, enlloc d'abocar a xarxa, per temes medi ambientals també i de seguretat de xarxa. En definitiva aquesta limitació pretén evitar que no hi hagi grans generadors que comercialitzin la seva energia i la venin com a autoconsum.

El director gerent de l'IBE, sr. Ferran Rosa, vol recordar que aquesta limitació és per a zones urbanes, doncs a rústic la distància s'amplia fins als 20 km.

2. Torn obert de paraules

El sr. Malagrava comenta que el passat 14 febrer va començar el contracte de redacció del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic amb la UTE formada per les empreses Azigrene i Global Factor. Totes les conselleries rebran ara una carta en referència a la Declaració d'emergència climàtica i les mesures que es podrien considerar dins del pla. L'empresa, Azigrene o Global Factor, es posarà en contacte amb totes les conselleries de cara a definir les mesures que ha de contenir el pla.

El sr. Joan Ignasi Morey pregunta si aquest Pla d'Autoconsum està contingut al Pla d'Inversions Estratègiques.

El sr. Malagrava respon que ho comprovarà i, de no estar-hi, s'inscriurà.

La Presidenta comenta que el Pla d'Insularitat es presentarà amb el Pla d'Inversions Estratègiques i, per tant, sí ha d'estar inclòs.

La Presidenta aixeca la sessió a les 11:50 h, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

El secretari

Annex
Còpia de la presentació.

https://vd.caib.es/1648543816858-414347585-5435385842495559386

C/ de la Llotja, 3
07012 Palma
Tel. 971 17 77 06

Adreça de validació:
https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386
CSV: 1648543816858-414347585-5435385842495559386

GOVERN
ILLES
BALEARS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1648543816858-414347585-5435385842495559386

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

`https://csv.caib.es/hash/1648543816858-414347585-5435385842495559386`

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

JOSE CARLOS CERRO GARRIDO

CERTIFICADO ELECTRONICO DE EMPLEADO PUBLICO

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 29-mar-2022 10:51:05 AM GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

METADADES DEL DOCUMENT

Nom del document: Acta_de_la_sessió_1-2022_Comissió_Interdepartamental.pdf

Data captura: 29-mar-2022 11:01:00 AM GMT+0200

Les evidències que garanteixen l'autenticitat, integritat i conservació a llarg termini del document es troben al gestor documental de la CAIB

Pàgines: 8